

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΑΙ ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΕΤ' ΑΥΤΗΣ

Τοῦ Δρος ΑΝΔΡΕΟΥ Ι. ΘΑΝΑΣΟΥΛΙΑ

τ. Ειδικοῦ Συμβούλου τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ε.Ο.Κ. ἐν Βρυξέλλαις

Μετά τὸ διάγγελμα τῆς Μεσσήνας (1955) ὑπεγράφη εἰς τὴν ἰταλικὴν πρωτεύουσαν, κατὰ τὸ ἔτος 1957, ἡ λεγομένη «Συνθήκη τῆς Ρώμης» διὰ τῆς ὁποίας ἐδημιουργήθη ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης ἢ ἄλλως ἀποκαλουμένη Κοινὴ Ἄγορά. Ἡ Συνθήκη αὕτη, ἀποτελεῖ τὸν καταστατικὸν χάρτην τῆς ἰδρυθείσης Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου δημιουργεῖται ἐν νέον «modus vivendi», δημιουργοῦνται νέα πλαίσια νομικοοικονομικά ἐντὸς τῶν ὁποίων καλεῖται νὰ κινήθῃ τὸ νέον τοῦτο εὐρωπαϊκὸν Ἴδρυμα. Ὁ Διεθνῆς οὗτος Ὄργανισμὸς τῆς Κοινῆς Ἄγορᾶς δὲν εἶναι ἀπλῶς, ὡς ὑποδηλοῦν οἱ ἄνω ὄροι μίᾳ Κοινῇ Ἄγορᾷ ἀλλὰ τι πλέον τούτου, μίᾳ Κοινότητι. Ὁ ὅρος δηλαδὴ Κοινὴ Ἄγορά δὲν εἶναι δόκιμος, ἀπλῶς ἔχει ἐπικρατήσῃ ὁ ὅρος «κοινότης» εἶναι εὐρύτερος, ἐφ' ὅσον περιέχει τὸ ἔμφυχον στοιχεῖον, ὅπερ ἐλλείπει ἀπὸ τὸν τῆς Κοινῆς Ἄγορᾶς, ἥτις ἐπιβάλλεται ἀπλῶς διὰ τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ μᾶς ὁμάδος Κρατῶν. Τὸ οἰκονομικὸν συγκρότημα τῶν Ἐξ, τὸ ὁποῖον συνέπηξαν αἱ προηγμέναι βιομηχανικῶς καὶ ἐν γένει οἰκονομικῶς χώραι τῆς Εὐρώπης, ἀναπτύσσεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄνω καταστατικοῦ χάρτου, τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης.

Διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ οἰκονομικοῦ αὐτοῦ οἰκοδομήματος, φυσικὸν ἦτο οἱ ἰδρυταὶ τούτου νὰ τὸ ὀργανώσουν καὶ νὰ τοῦ παραχωρήσουν τὰ κατάλληλα διὰ τὴν καλὴν ἀνάπτυξιν καὶ λειτουργίαν τοῦ ὄργανου μὲ τὰς ἀναλόγους ἀρμοδιότητας. Τὰ ὄργανα ταῦτα εἶναι τὰ ἑξῆς : τὸ ἐξ Ὑπουργῶν Συμβούλιον, ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ, τὸ Εὐρωπαϊκὸν Δικαστήριον, ἔδρεῦον ἐν Λουξεμβούργῳ, τὸ Εὐρωπαϊκὸν Κοινοβούλιον, ἔδρεῦον ἐν Στρασβούργῳ καὶ ἡ Οἰκονομικὴ καὶ Κοινωνικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχουσα τὴν ἔδραν τῆς ἐν Βρυξέλλαις.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἀνάλογος τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ε.Ο.Κ., καλουμένης «Comité Économique et Social», τὰ τελευταῖα ἔτη συνεστήθη ἐν Ἑλλάδι διὰ τοῦ Β.Δ. 607/69 ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Συμβούλιον Οἰκονομικῶς Ἐνεργοῦ Πληθυσμοῦ». Τὸ ὄργανον τοῦτο πρόκειται νὰ διαδραματίσῃ σπουδαῖον ρόλον εἰς τὴν χώραν μας δι' ὅτι ἀφορᾷ τὰς σχέσεις συνδέσεως Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ. καὶ εἶναι δυνατὸν ν' ἀποτελέσῃ πολῦτιμον σύμβουλον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ οἰκονομικῶν θεμάτων.

Διὰ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῆς διαρθρώσεως καὶ τῆς δράσεως τῶν προαναφερθέντων ὀργάνων, ἡ Κοινότης προσπαθεῖ νὰ ὀλοκληρωθῇ.

Τὸ ὅλον οἰκοδόμημα βασίζεται ἐπὶ τῆς τελικῆς πραγματοποιήσεως τεσσάρων ἐλευθεριῶν. Πρόκειται διὰ τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν ἐμπορευμάτων, ἣτις ὀλοκληρώνεται διὰ τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως, τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν προσώπων, τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν κεφαλαίων. Ἡ κανονικὴ λειτουργία τῶν ἐλευθεριῶν τούτων συμπληροῦται διὰ τῆς λεγομένης ἐλευθερίας ἐγκαταστάσεως, διότι ἄλλως θὰ παρέμενε γράμμα καινὸν καὶ θὰ καθίστατο ἀνενεργὸς ἐκάστη τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν ἐὰν δὲν συνωδεύετο ὑπὸ τῆς πέμπτης, ἧτις τῆς ἐλευθερίας ἐγκαταστάσεως. Ἐνα παράδειγμα θὰ ἀποσαφηνίσῃ τὸ λεγόμενον. Ἐταιρία, ἐθνικότητος ἐνὸς τῶν Κρατῶν - μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ., μεταφυτεύουσα «Filliale», θηγάτριον, εἰς ἓν ἕτερον Κράτος - μέλος τῆς Ε.Ο.Κ., θὰ ἀδυνατοῦσε νὰ ὀλοκληρώσῃ τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν της, ἂν ἀπλῶς ἐγκαθίστατο, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα τῆς μεταφορᾶς τῶν κεφαλαίων της, τῆς μεταφορᾶς ὀρισμένου ἐξειδικευμένου προσωπικοῦ τῆς ἐθνικότητος τῆς ἰδίας τῆς Ἐταιρίας καὶ ὀρισμένων ἄλλων ἐμπειρογνομόνων διὰ τὴν στελέχωσιν κυρίως τῆς διοικήσεως ταύτης. Πέραν τούτων, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ καταστῇ σαφὲς ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἔταιρία θὰ πρέπει ὡσαύτως νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ὅπως κυκλοφορῇ ἐλευθέρως ἐντὸς τοῦ Κοινοτικοῦ χώρου τὰ προϊόντα τῆς ἰδίας αὐτῆς παραγωγῆς.

I. ΕΠΙΤΕΛΕΣΘΕΝ ΕΡΓΟΝ

Ἡ δωδεκαετὴς μεταβατικὴ περίοδος, ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τῆς συνθήκης τῆς Ρώμης, διὰ τὴν ὀλοκληρώσιν τοῦ Οἰκονομικοῦ αὐτοῦ συγκροτήματος τῆς μικρᾶς Εὐρώπης τῶν ἕξ, παρήλθεν. Δυστυχῶς ὅλοι οἱ στόχοι οἱ προβλεπόμενοι ὑπὸ τῆς Συνθήκης δὲν ὀλοκληρώθησαν. Τὸ ἀποτέλεσμα δεικνύει τὴν σοβαρότητα καὶ τὸ δύσκολον τοῦ ἔργου. Εἶναι ἱστορικῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι κάθε μεγαλύτερα οἰκονομικὴ ἐνότης, ἣτις θέλει νὰ ἐπεκταθῇ πέραν τῶν ἐθνικῶν συνόρων καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ ἐξελιχθῇ εἰς πολιτικὴν ὄντοτητα, ἔχει ὡς ἀφετηρίαν τὴν τελωνειακὴν ἐνωσιν. Παράδειγμα τὸ Zollverein, ὅπερ δημιουργηθὲν εἰς Γερμανίαν συνέπτηξε πράγματι τὸ Γερμανικὸν Κράτος.

Πάντως, τὸ ἔργον ὅπερ συνετελέσθη κατὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κοινότητος εἶναι τεράστιον καὶ δὲν δύναται ν' ἀναλυθῇ εἰς τὰ πλαίσια τῆς παρούσης ἐπισκοπήσεως. Ἐνταῦθα δίδονται ἀπλῶς στοιχεῖα τῶν κεντρικωτέρων σημείων αὐτοῦ :

1) Εἰς τὸν τομέα τῆς γεωργικῆς οἰκονομίας κατεβλήθησαν μεγάλαι προσπάθειαι πρὸς ἐπίτευξιν τῆς λεγομένης «κοινῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς» τῶν ἕξ. Ἀπὸ μαραθωνίου εἰς μαραθώνιον οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Κρατῶν - μελῶν ἐδημιούργησαν, τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1969, τὴν λεγομένην «πράσινην Εὐρώπην». Ἡ Εὐρωπαϊκὴ γεωργικὴ παραγωγή ἐνηρμονίσθη κατὰ ποσοστὸν 98 %. Ἐχομεν τὸ σχέδιον «Mansholt», τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν ἐφηρμόσθη ἐν τῇ ὀλότητι του διότι ἐθεωρήθη μερικῶς τουλάχιστον ὡς ἀνεδαφικὸν καὶ οὐτοπικόν, κατὰ κάποιον τρόπον, καθ' ὅτι διὰ τούτου προτείνεται ἡ ἐξοδος 5.000.000 γεωργῶν ἐκ τοῦ γεωρ-

γικου κλάδου τούς όποιους θά έδει νά άπορροφήση ό βιομηχανικός τομεύς, πράγμα τό όποιον εΐναι άδύνατον, εις τά περιθώρια μάλιστα τής ταχυτάτης τεχνολογικής εξέλιξεως τών άνεπτυγμένων βιομηχανικώς κρατών. Διότι, ώς γνωστόν, ή ύψηλή τεχνολογία άντικαθιστᾶ διά τοϋ άυτοματισμοϋ της έργατικᾶς χεΐρας.

2) Η διακίνησις τών έργατῶν έντός τών πλαισίων τών έξ Κρατῶν, έπραγματοποιήθη πρό τετραετίας περίπου, ήτοι από τοϋ Ίουνίου 1968.

Άπαν τό έργατικόν δυναμικόν τής Κοινότητος ή τών επί μέρους Κρατῶν - μελῶν αϋτῆς δύναται σήμερον έλευθέρως νά μετακινήται από χώρας εις χώραν και εκεί δικαιοματικῶς πλέον ό μετακινούμενος έργάτης νά έγκαθίσταται και νά αναλαμβάνη νέαν έργασίαν.

3) Περαιτέρω, ή διακίνησις τών έλευθέρων επαγγελματιῶν ή τών έν γένει μη μισθοδοτουμένων, κατά τά 80 % περίπου, έχει ώσαύτως έπιτευχθῆ εις τήν περιοχήν τής Κοινότητος. Πάντως τά έλεύθερα έπιστημονικά επαγγέλματα δέν έχουν εισέτι άπελευθερωθῆ, επί τοϋ παρόντος δέν έχουν δηλαδή τό δικαίωμα οϋτε οί μηχανικοί, οϋτε οί ιατροί, οϋτε οί δικηγόροι, γεωπόνοι κλπ. νά μετακινούνται από κράτους εις κράτος, νά έγκαθίστανται και νά άσκοϋν εκεί τό έπάγγελμά των. Δι' έν έμπορον ή βιομήχανον εΐναι δυνατόν νά μεταβῆ από κράτους εις κράτος, νά έγκαταστήση εκεί τήν έμπορικήν του κατοικίαν ή τό βιομηχανικόν του συγκρότημα και έν συνεχείᾳ νά άσκήση έλευθέρως τās δραστηριότητάς του ταύτας. Βεβαίως, ώς εΐναι εϋνόητον, τοϋτο συμπαρομαρτεΐ και άλλας προϋποθέσεις, ώς π.χ. τόν έλεύθερον άνταγωνισμόν, τό φορολογικόν σύστημα κ.ά. Εις τό σημείον τοϋτο ύπαισερχόμεθα εις ένα άλλον τομέα, τόν τομέα τής έναρμονίσεως τών συστημάτων έντός τών πλαισίων τών έξ Κρατῶν - μελῶν.

Η νομοθεσία έκάστου Κράτους - μέλους, δέον όπως έναρμονισθῆ μετά τών λοιπῶν Κρατῶν - μελῶν, ώστε νά μη παρεμβάλλονται έμπόδια νομικά ή και πραγματικά τοιαϋτα, εις τήν άσκησιν τοϋ δικαιώματος έγκαταστάσεως, ώς συμβαίνει όταν ή διοίκησις Κράτους τινός έμποδίζει τήν εΐσοδον έμπορου πρός έγκατάστασιν, άπαιτούσα υπό τούτου ειδικῶς, άδειαν άσκήσεως επαγγέλματος κλπ. Πάντα τά κωλύματα ταϋτα εις τά πλαίσια τών έξ Κρατῶν - μελῶν έχουν παντελῶς καταργηθῆ. Κατόπιν σχετικῶν προτάσεων υπό τής Έκτελεστικῆς Έπιτροπῆς τής Ε.Ο.Κ., τό Συμβούλιον τών Ύπουργῶν αϋτῆς έψηφισε τά σχετικά νομοθετήματα, τά λεγόμενα «κατευθυντήριοι διατάξεις» ή «κανονισμοί», διά τών όποιῶν ρυθμίζονται τά θέματα ταϋτα. Οϋτως, άπαιτεΐται όπως έκαστον Κράτος - μέλος εφαρμόσῃ άπαραιτήτως και άπαρεγκλίτως τούς κανόνες τούς όποιους ό νομοθετικός μηχανισμός τών Βρυξελλῶν δημιουργεΐ. Εις εκατοντάδας άνέρχονται σήμερον τά νομοθετήματα τά όποια ό μηχανισμός τής Κοινῆς Άγοράς έχει υίοθετήσει.

Αί Κυβερνήσεις τών Κρατῶν - μελῶν εΐναι ύποχρεωμένοι νά εφαρμόζουσι τούς κανονισμούς αϋτούς ή τās κατευθυντηρίους διατάξεις, ή ύποχρέωσις δέ αϋτη πηγάζει εκ τοϋ άρθρου 189 τής Συνθήκης τής Ρώμης, όπερ όχι μόνον καθορίζει, ώς πρός τήν εφαρμογήν της, τά νομικά άποτελέσματα αλλά έπισύρει περαιτέρω και νομικάς κυρώσεις. Τά καθ' έκαστον κράτη εΐναι ύποχρεωμένα νά προσαρμό-

σουν ἢ νὰ ἀναθεωρήσουν τὰς ἐθνικάς των νομοθεσίας συμφώνως πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν κατευθυντηρίων διατάξεων τῆς Ε.Ο.Κ. Διὰ τὴν ἀρξαμένην δεκαετίαν ἔχει ἀπομείνει ἀρκετὴ ἐργασία πρὸς ὀλοκλήρωσιν ἐκ μέρους τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος.

4) Ἡ κοινὴ «βιομηχανικὴ πολιτικὴ» εἶναι ἕτερον τεράστιον θέμα. Ὁ παραιτηθεὶς ἤδη Ἐπίτροπος τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς Colona Di-Paliano, κατέθεσε, πρὶν ἐξεῖσθαι τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ε.Ο.Κ. (κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ 1970) «Memorandum» ἐπὶ τῆς κοινῆς βιομηχανικῆς πολιτικῆς τῶν ἑξ Κρατῶν. Δύσκολον καὶ βαρὺ τὸ ἔργον διότι ἐμπλέκεται εἰς αὐτὸ τὸ τεράστιον θέμα τῶν ἀμερικανικῶν ἐπενδύσεων εἰς τὰ πλαίσια τῆς Εὐρώπης, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου τὸ δίλημμα θεωρεῖται ἱστορικόν. Τὸ δημιουργούμενον ζήτημα εἶναι ἐὰν πρέπει ἡ Εὐρώπη νὰ ἀρίσῃ ἐλευθέρως τὰς ξένας ἐπενδύσεις, ἰδιαίτερος δὲ τὰς Ἀμερικανικάς εἰς τὸν Εὐρωπαϊκὸν χῶρον ἢ νὰ θέσῃ περιορισμούς. Τινὲς ὁμιλοῦν περὶ οἰκονομικῆς ἀποικιοκρατίας τῶν Ἀμερικανῶν ἐν Εὐρώπῃ κλπ., διατείνονται μάλιστα ὅτι ἐντὸς δεκαπενταετίας ἡ τρίτη οἰκονομικὴ δύναμις τοῦ κόσμου μεταξὺ Ρωσίας καὶ Ἀμερικῆς δὲν θὰ εἶναι ἡ Εὐρώπη ἀλλὰ οἱ Ἀμερικανικὲς Ἐπιχειρήσεις ἐν Εὐρώπῃ.

5) Ἐτερον σπουδαῖον κεφάλαιον εἶναι ἡ φορολογικὴ πολιτικὴ, ἣτις ὡσαύτως δεόν νὰ ἐναρμονισθῇ εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον. ἤδη, ἔχει υἰοθετηθῆ νέον φορολογικὸν σύστημα τὸ ἀποκαλούμενον T.V.A. καὶ σημαίνει «Taxes sur la valeur ajoutée» ἡ φόρος ἐπὶ τῆς προστιθεμένης ἀξίας. Τὸ σύστημα τοῦτο, εἰς πέντε τῶν Κρατῶν - μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ. ἐφαρμόζεται ἤδη, μὲ κύριον θεμελιωτὴν τοῦ συστήματος τὴν Γαλλίαν.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐξ Ὑπουργῶν Συμβουλίου τῆς Ε.Ο.Κ. (περὶ τὸ τέλος 1970) προβλέπεται μέχρι τοῦ ἔτους 1975 νὰ δημιουργηθῇ διὰ τὴν Ε.Ο.Κ. αὐτόνομος προϋπολογισμὸς ὁμοσπονδιακοῦ τύπου. Οἱ πόροι τούτου θὰ προέρχονται ἐκ γεωργικῶν προεισπράξεων, τελωνειακῶν δικαιωμάτων ἐπὶ βιομηχανικῶν προϊόντων ὡς καὶ μέρος τῶν φόρων ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐνιαίου συστήματος T.V.A.

Πέραν τοῦ θέματος τῆς φορολογικῆς κοινῆς πολιτικῆς εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κοινότητος, μένει ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ των, περὶ τῆς ὁποίας προανεφέρθησαν τινά, σχετικῶς πρὸς τὴν πολιτικὴν των ἔναντι τῶν τρίτων Κρατῶν καὶ ἰδιαίτερος ἔναντι τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ ζήτημα τοῦτο, ἡ Εὐρώπη τῶν Ἐξ προτείνει ὅπως ἀντιμετωπισθῇ διὰ τῶν οἰκονομικῶν ἀντιβάρων, ὅπως λέγονται. Ἄλλαις λέξεσι, διὰ τῶν συγχωνεύσεων, ἤτοι τὴν ἀντιπαράταξιν ἔναντι τῆς οἰκονομικῆς ἐπιθέσεως τῶν Η.Π.Α., συγχωνευομένων μεγάλων συγκροτημάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος, οὕτως ὥστε νὰ δυνηθοῦν νὰ ἀντισταθοῦν εἰς τὸν καταστροφικὸν ἀνταγωνισμόν, ὁ ὁποῖος πολλὰκις καθίσταται καὶ ἀθέμιτος. Συγκεκριμένως, παρατίθεται παράδειγμα ὡς ἀκριβῶς παρουσιάζεται εἰς τὴν πρᾶξιν. Μία ἀμερικανικὴ ἐταιρία, ἰδρῦσασα ἐγκατάστασιν κυρίαν ἢ δευτερεύουσαν ἐν Εὐρώπῃ τροφοδοτεῖται διὰ δανειοδοτήσεως ἐκ μέρους τῆς ἐταιρίας - μητέρας ἢ τοῦ κεντρικοῦ τῆς καταστήματος εὐρισκομένου π.χ. εἰς Σικάγον, Η.Π.Α. ἢ ἀλλαχοῦ, ὅπου κεῖται καὶ ἡ κεντρικὴ τῆς διοίκησις. Πλὴν δὲ τούτου, αἱ θυγατρικαὶ συνήθως αὐταὶ ἐταιρίαι εἰς

τήν κεφαλαιαγοράν τήν Εὐρωπαϊκὴν, δανειοδοτοῦνται εὐκολώτερον καὶ μάλιστα διὰ τεραστίων δανειῶν καὶ μὲ εὐνοϊκώτερους ὄρους. Εὐλογον δὲ τυγχάνει ὅτι αἱ εὐρωπαϊκαὶ τράπεζαι κατὰ κανόνα εὐνοοῦν τὰς Ἄμερικανικὰς ἑταιρίας διότι ἔχουν μεγαλύτεραν πιστωτικὴν ἐπιφάνειαν ἀκριβῶς λόγῳ τοῦ ὅ,τι ὀπισθεν αὐτῶν ἐγγυᾶται ἡ οἰκονομικὴ ἐπιφάνεια τῶν μητέρων ἑταιριῶν ἐν Ἄμερικῇ.

6) Διὰ τὸ νὰ χωρίσουν ἐπιτυχῶς εἰς ἕτεροὺς τομεῖς ὅπου ἐπιβάλλεται περαιτέρω μία κοινὴ εὐρωπαϊκὴ πολιτικὴ, ἀπαιτεῖται ὡπωςδήποτε ἡ ἐνίσχυσις τῶν ὀργάνων τῆς Κοινότητος, διότι μὲ τὰς ἐξουσίας τὰς ὁποίας αὐτὴ αὐτὴ ἢ Συνθήκη τῆς Ρώμης παραχωρεῖ, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προχωρήσουν εἰς ὀρισμένους νέους τομεῖς οἱ ὁποῖοι δὲν ἐρρυθμίσθησαν ἐξ ὑπαρχῆς. Οὕτω, π.χ. τελευταίως γίνεται πολὺς λόγος περὶ τῆς νομισματικῆς ἐνοποιήσεως τῶν Ἐξ καὶ τῆς δημιουργίας ἐνὸς κοινοῦ νομίσματος εἰς τὰ πλαίσια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, μὲ μίαν μεταβατικὴν περίοδον περίπου 8 ἐτῶν ἢ 10 ἐτῶν τὸ «maximum».

Ἐπειδὴ ἐθίγη τὸ θέμα τοῦτο, θὰ τὸ συσχετίσω μὲ τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα. Τὸ λεγόμενον σχέδιον Barre καὶ αἱ εἰσηγήσεις τοῦ Werner ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἐνοποιήσεως τῶν Ἐξ κρατῶν (λίαν ἐπίκαιρον θέμα) τελευταίως ἀπασχολεῖ καὶ τὸ Συμβούλιον καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ε.Ο.Κ. Προβλέπονται τρεῖς σταδιακαὶ φάσεις : Ἡ πρώτη προβλέπει τὴν ἐνοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ἡ δευτέρα τὴν δημιουργίαν κεντρικοῦ Ὄργανισμοῦ ἐκ τῶν Κεντρικῶν τραπεζῶν τῶν Ἐξ Κρατῶν - μελῶν, δημιουργεῖται δηλαδὴ πιστωτικὴ πυραμὶς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καὶ ἐν συνεχείᾳ προβλέπεται κατὰ τὸ 1978, ἐὰν αἱ δύο προηγούμεναι φάσεις ἐπιτύχουν, ἡ δημιουργία κοινοῦ νομίσματος ἐν Εὐρώπῃ. Ἡ πρόβλεψις αὕτη ἀποτελεῖ μίαν δεοντολογίαν πρὸς τὸ παρόν. Ἡ γέννησις τοῦ θέματος τούτου μέσα στὰ πλαίσια τῶν Ἐξ Κρατῶν ἐπεβλήθη ἐκ τῆς ἀναγκαιότητος βασικῶς, ἡ ὁποία προέρχεται ἐκ τῆς πίεσεως τῶν ἐξωτερικῶν νομισμάτων ἐντὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς κεφαλαιαγορᾶς.

Διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ δημιουργουμένου οὕτω ζητήματος, ἡ ἔρευνα δέον ὅπως στραφῇ περὶ τοῦ ἑλλειμματικοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, δοθέντος ὅτι αἱ Η.Π.Α. χρηματοδοτοῦν τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Εὐρώπης τῆς τελευταίας δεκαετίας, δημιουργοῦσα δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἀνωμαλίαν εἰς τὴν διεθνή ρευστότητα. Πράγματι, ἐν Εὐρώπῃ συρρέουν κολοσσιαῖα ποσὰ δολλαρίων δημιουργοῦντα ἀφθονίαν εἰς τὴν ρευστότητα τῆς περιοχῆς αὐτῆς καὶ περιορισμὸν καὶ στενότητα τῆς ρευστότητος ἐν Ἄμερικῇ.

Ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸ κοινὸν νόμισμα τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ δημιουργηθῇ ἐν Εὐρώπῃ, βεβαίως οὐδὲν προβλέπεται ρητῶς ἐν τῇ Συμφωνίᾳ τῶν Ἀθηνῶν περὶ αὐτοῦ, ὡς οὐδὲν προεβλέπετο ὑπὸ τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης.

Ἀμφότερα τὰ διεθνῆ ταῦτα κείμενα ὁμιλοῦν ἀπλῶς περὶ οἰκονομικῆς ἐναρμονίσεως εἰς τὰ πλαίσια τῶν Ἐξ καὶ ἀντιστοίχως εἰς τὰς σχέσεις Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ. (ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ βεβαίως). Πέραν τούτου, γεννᾶται ὁμως τὸ ἐξῆς ἐρώτημα. Ἡ Ἑλλάς, ὡς συνδεδεμένον Κράτος, δεδομένου ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 72 τῆς συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν προβλέπεται ὅπως ἐνταχθῇ καὶ προσχωρήσῃ ὡς πλῆρες μέλος κατὰ

τὸ 1984, ἐὰν πάντα βαίνουν καλῶς, εὐρισκομένη ἐνώπιον μιᾶς Εὐρώπης μὲ κοινὸν νόμισμα, μὲ ἐνοποιημένην νομισματικὴν πολιτικὴν, δὲν θὰ ἀποδεχθῆ καὶ δὲν θὰ υἱοθετήσῃ εἰς ἀντικατάστασιν τῆς δραχμῆς τῆς τὸ ἐνδεχόμενον κοινὸν νόμισμα τῶν Ἑξ; Δὲν θεωρεῖται σοβαρὸν νὰ ἰσχυρισθῆ τις τὸ ἀντίθετον, ὅτι δηλαδὴ ἡ Κοινότης θὰ τροποποιήσῃ τὸ νόμισμά της διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ ἐλληνικὰ «desiderata».

II. ΕΞΩΤΕΡΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.

Ἀπὸ τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Συνθήκη τῆς Ρώμης ἔδωσεν εἰς τὴν Κοινότητα μίαν νομικὴν προσωπικότητα, αὕτη ἀπετέλεσε τὸ κέντρον βάρους, πέραξ τοῦ ὁποίου ἐν εἴδει «σπιράλ» ἐδημιουργήθησαν πολλῆς διεθνεῖς κινήσεις καὶ ζημιώσεις, ὥστε τινὰ μὲν τῶν κρατῶν ἠθέλησαν νὰ συνεταιρισθοῦν μὲ τὴν Ε.Ο.Κ., ἄλλα δὲ ἐποφθαλμιοῦντα τὴν οἰκονομικὴν τῆς εὐρωστίαν καὶ πρόοδον ἠθέλησαν νὰ κάνουν μίαν οἰκονομικὴν πολιτικὴν ἀντίθετον, ἢ μᾶλλον νὰ ἀντιτάξουν ἀντίποινα πρὸς τὸν ἐλεύθερον ἀνταγωνισμόν τὸν δημιουργούμενον ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν Ἑξ.

Ἡ προσπάθεια διευρύνσεως τῆς Κοινῆς Ἄγορᾶς, εἶναι μία ἐκ τῶν τάσεων, τῶν τελευταίων ἐτῶν, ὑπάρξεώς της. Ἦδη, αἰσθάνεται ὅτι τὸ οἰκοδόμημα στηρίζεται καλῶς καὶ ἀπαιτεῖ διεύρυνσιν, διότι ἀναντιρρήτως ἀγορὰ 180 ἑκατομμυρίων καταναλωτῶν, ἀπαιτεῖ τὴν ὁπωσδήποτε καθιέρωσιν φιλελευθέρου οἰκονομικοῦ συστήματος καὶ πρὸς τὰ ἔξω. Ἡ Βρεταννία, παρὰ τὸ ναυάγιον τῶν ἀρχικῶν διαπραγματεύσεών της μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. (τοῦ 1963), ἐπανῆλθεν εἰς διαπραγματεύσεις καὶ ἤδη ἡ φάσις τῆς προσχωρήσεώς της εἰς αὐτὴν ἑτεροματίσθη, πάντως οὐχὶ ἄνευ κόπου. Ἐπετεύχθη συμφωνία προσχωρήσεως ταύτης εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1963 καθισταμένης οὕτω μέλους τῆς Ε.Ο.Κ. μὲ πλήρη δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις. Πλὴν ὅμως ὡς πρὸς τὸ ὅλον θέμα τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ὑπάρχουν ὀρισμένα ἐρωτηματικά, διότι ἡ χώρα αὕτη ἐφαρμόζει ἓνα παντελῶς ἴδιον αὐτῆς σύστημα ὡς πρὸς τὰς ἐνισχύσεις καὶ τὰς ἐπιδοτήσεις τῶν γεωργικῶν τῆς προϊόντων καὶ φυσικὰ ἀπαιτεῖ διὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῆς γεωργίας της μίαν μεταβατικὴν περίοδον ὀρισμένων ἐτῶν. Πάντως, κατὰ πρόσφατον ἀνακοίνωσιν εἰδικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Λονδίνου, ἐκ τῶν Ἀγγλῶν πολιτῶν, εἰς ἐπιθυμίαν τὴν ἑνταξίν τῆς Μ. Βρεταννίας εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. καὶ δύο ὄχι. Τοῦτο ὅμως δὲν ἔχει πλέον παρὰ φιλολογικὴν τινα μόνον ἀξίαν.

Τὰ Σκανδιναβικὰ Κράτη ἀκολουθοῦντα βεβαίως τὴν τακτικὴν τῆς Μ. Βρεταννίας (καθ' ὅτι ἀποτελοῦν καὶ ταῦτα μέλη τῆς ΕΖΕΣ δηλαδὴ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης τῶν Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν) ἔχουν ὑποβάλει τὴν ὑποψηφιότητά των ἐπισήμως διὰ τὴν ἑναρξίν διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. μὲ στόχον ὅπως καὶ ταῦτα ἐνταχθοῦν ὡς Κράτη - μέλη εἰς τὴν Ε.Ο.Κ.

Τὸ Μεσογειακὸν λεκανοπέδιον ἔχει ἤδη συνδεθῆ διὰ συμβάσεων προτιμισιακῶν, ἐμπορικοῦ χαρακτῆρος, μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. Πλέον τῶν δώδεκα εἶναι αἱ συμβάσεις ἐμπορικοῦ προτιμισιακοῦ χαρακτῆρος, ποὺ συνδέουν τὰς χώρας τῆς Μεσογείου μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. Προσφάτως δὲ συνήφθη καὶ σύμβασις μετὰ τῆς Γιουγκοσλαβίας, ὡς καὶ Ἰσπανίας.

Ἡ Ἰαπωνία ἐπιθυμῆ ὡσαύτως τὴν κατάρτισιν μιᾶς συμβάσεως γενικοῦ χαρακτῆρος καὶ φύσεως μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. Ἀκόμη θὰ προσέθετε κανεῖς καὶ τὴν ΚΟΜΕΚΟΝ, δηλαδὴ τὸν οικονομικὸν συνασπισμὸν τῶν Ἀνατολικῶν (ὕποτυπῶδους μορφῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς), οἱ ὅποιοι ἐποφθαλμιοῦν τὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς Μικρᾶς ἀλλὰ οἰκονομικῶς μεγάλης Εὐρώπης τῶν Ἑξ. Τελευταίως μάλιστα ἐπικρατοῦν καὶ ὀρισμένοι ἀπόψεις, καθ' ἃς δὲν ἀποκλείεται ἡ σύναψις μεταξὺ τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ τῆς ΚΟΜΕΚΟΝ μιᾶς ἐπίσης ἐμπορικῆς συμβάσεως τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου χαρακτῆρος.

Αἱ Ἀφρικανικαὶ χώραὶ ὡσαύτως συνδέονται μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ., εἶναι 18 καὶ ἡ Μαδαγασκάρη αἵτινες συνδέονται διὰ τῆς συμβάσεως τῆς Yaounde ὡς καὶ ἡ Κέννα, Οὐγκάντα καὶ Τανζανία. Τέλος, ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Τουρκία ἀποτελοῦν τὰς χώρας αἱ ὁποῖαι ἔχουν μίαν διαφορετικὴν σύνδεσιν μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ ἰδιαιτέρας σχέσεις μετ' αὐτῆς.

III. ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.

Ἡ Συμφωνία Συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος διανύει ἤδη τὸ δέκατον ἔτος τῆς ἐφαρμογῆς της. Αἱ ἐξελίξεις ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς της ἔχουν ὡς ἀκολούθως ἐν συνόψει :

α) Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1968 (ἡμερομηνίας τῆς πραγματοποιήσεως τῆς Τελωνιακῆς Ἑνώσεως μεταξὺ τῶν Ἑξ) τὰ ἐλληνικὰ βιομηχανικὰ προϊόντα ἀπολαύουν πλήρους δασμολογικῆς ἀπαλλαγῆς κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν εἰς τὴν Κοινότητα.

Οἱ ποσοτικοὶ περιορισμοὶ ἐξ ἄλλου, ἐπὶ τῶν προϊόντων τούτων ἔχουν καταργηθῆ ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1962.

Ἡ Ἑλλάς βάσει τῶν ὑπὸ τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν καθοριζομένων ἡμερομηνιῶν, ἐφαρμόζει ἐπὶ τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων κοινοτικῆς προελεύσεως δασμολογικὰς μειώσεις, ἀνερχομένας ἐπὶ τοῦ παρόντος, δι' ἐκεῖνα μὲν ἅτινα δὲν παράγονται ἐν Ἑλλάδι, εἰς τὸ 70 % τῶν δασμῶν βάσεως, δι' ἐκεῖνα δὲ ἅτινα παράγονται ἐγχωρίως (περιλαμβανόμενα εἰς τὸν πίνακα τοῦ Παραρτήματος I) εἰς τὸ 20 %. Αἱ ὑπολειπόμεναι δασμολογικαὶ μειώσεις διὰ τὰ προϊόντα τῆς πρώτης ὡς ἄνω κατηγορίας θὰ ἐπέλθουν κατὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου τῶν ἐτῶν 1972, 1973 καὶ 1974, μὲ περαιτέρω μείωσιν τῶν δασμῶν βάσεως κατὰ 10 % ἀντιστοίχως, διὰ δὲ τὴν δευτέραν κατηγορίαν τὸ σύνολον τῶν ὑπολοίπων ἡμερομηνιῶν εἶναι : 1.11.72, 1.5.74, 1.11.75, 1.5.77, 1.11.78, 1.5.80, 1.11.81, 1.11.83, 1.11.84 μὲ μείωσιν δασμῶν κατὰ 5 % ἀντιστοίχως.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατάργησιν τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν ἡ Ἑλλάς ἔχει παγιοποιήσει ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1967 τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ 75 % τῶν ἰδιωτικῶν τῆς εἰσαγωγῶν τοῦ ἔτους 1958 ἐκ τῆς Κοινότητος, παρέχει δὲ συνολικὰς ποσοστῶσεις διὰ τὰ μὴ ἀπελευθερωθέντα προϊόντα. Ἀπαντες οἱ ποσοτικοὶ περιορισμοὶ θὰ καταργηθοῦν εἰς τὸ τέλος τῆς 22ετοῦς μεταβατικῆς περιόδου, ἥτοι κατὰ τὸ 1984.

Ἡ εὐθυγράμμισις τοῦ ἐλληνικοῦ δασμολογίου πρὸς

τὸ Κοινὸν Ἐξωτερικὸν Δασμολογιὸν τῆς Ε.Ο.Κ. συντελεῖται σταδιακῶς, μέχρι τοῦδε δὲ ἐπραγματοποιήθη προσέγγισις τῶν δασμῶν διὰ τὰ προϊόντα τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὸ καθεστῶς τοῦ 12ετοῦς δασμολογικοῦ ἀφοπλισμοῦ, ἥτις ἐγένετο τὴν 1ην Νοεμβρίου 1965, τὴν δὲ 1ην Μαΐου 1970, ἐπῆλθεν ἡ δευτέρα προσέγγισις τῶν ἑλληνικῶν δασμῶν πρὸς τὸ ΚΕΔ διὰ τὰ προϊόντα τῆς δωδεκαετίας καὶ ἡ πρώτη διὰ τὰ προϊόντα τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὸ καθεστῶς τοῦ 22ετοῦς δασμολογικοῦ ἀφοπλισμοῦ. Ἡ προοδευτικὴ αὕτη προσαρμογὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δασμολογίου πρὸς τὸ ΚΕΔ τῆς Κοινότητος, προβλέπεται ὅτι τελικῶς θὰ καταλήξῃ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς μείωσιν τῶν δασμῶν τῶν ἐπιβαλλομένων ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν προϊόντων ἐκ τρίτων, πρὸς τὴν Σύνδεσιν, χωρῶν.

β) Τὰ γεωργικὰ προϊόντα εἰδικοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν Ἑλλάδα τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὸν πίνακα τοῦ Παραρτήματος III τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν, ἀπολαύουν ὁμοίως ἴσης, πρὸς ἀντίστοιχα Κοινοτικά, μεταχειρίσεως, μέχρι τῆς γεωργικῆς ἐναρμονίσεως, ἥτοι δασμολογικῶν μειώσεων ἀνερχομένων ἀπὸ 85 % μέχρι 100 % τῶν δασμῶν βάσεως, ἀναλόγως τῶν προϊόντων.

Εἰδικώτερον διὰ τὰ βασικὰ γεωργικὰ προϊόντα παρέχονται ἐκ μέρους τῆς Κοινότητος :

- 1) Πλήρης δασμολογικὴ ἀπαλλαγὴ, διὰ τὸν καπνὸν καὶ τὰς σταφίδας.
- 2) Διὰ τὰ φρούτα καὶ λαχανικά, ἐνδοκοινοτικὸν καθεστῶς μέχρι τῆς ἐναρμονίσεως.
- 3) Διὰ τοὺς οἴνους, δασμολογικαὶ ποσοστῶσεις ἐπὶ κοινοτικῶν δασμῶν.
- 4) Διὰ τὸ ἐλαιόλαδον καθεστῶς ταυτόσημον πρὸς τὸ κοινοτικόν, ἥτοι καθεστῶς ἀντισταθμιστικῶν εἰσφορῶν, ὑπολογιζομένων βάσει τῶν ἐσωτερικῶν ἑλληνικῶν τιμῶν, μὲ ἐπὶ πλέον κατ' ἀποκοπὴν μείωσιν 5 δολλ. ἀνὰ τόννον.
- 5) Πλήρης ἀπελευθέρωσις διὰ τὰς ἐλαίας.

Ἐπίσης ἀντιστοιχῶς ἡ Ἑλλάς διὰ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα προελεύσεως Κρατῶν - μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ., παρέχει δασμολογικὰς μειώσεις κατὰ τὸν ρυθμὸν τὸν καθοριζόμενον ὑπὸ τῆς Συμφωνίας.

γ) Ἡ κίνησις τοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Κοινότητος παρουσιάζει μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1962 - 1970 (συμφώνως πρὸς τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος) ὡς πρὸς μὲν τὰς εἰσαγωγὰς περίπου διπλασιασμόν, ὡς πρὸς δὲ τὰς ἐξαγωγὰς πρὸς τὴν Ε.Ο.Κ. τριπλασιασμόν. Συγκεκριμένως αἱ μὲν ἑλληνικαὶ εἰσαγωγαὶ ἐκ τῆς Κοινότητος ἀνῆλθον ἀπὸ 305,4 ἑκατ. δολλ. (1962) εἰς 711,9 ἑκατ. δολλ. (τὸ 1970), αἱ ἐξαγωγαὶ δὲ ἀπὸ 84,2 ἑκατ. δολλ. (1962) εἰς 247,3 ἑκατ. δολλ. τὸ 1970.

Οὕτω ὡς πρὸς τὰς ἐξαγωγὰς παρατηρεῖται ὁλονὲν μεγαλύτερος προσανατολισμὸς πρὸς τὴν Ε.Ο.Κ. καὶ αὐξήσις τούτων μὲ ταχύτερον ρυθμὸν ἀπὸ τὰς εἰσαγωγὰς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὀφείλεται κατὰ βάσιν εἰς τὰς δυνάμεις τῆς Συμφωνίας Συνδέσεως, εἰδικὰς ὑπὲρ τῆς χώρας ρυθμίσεις. Ὡς πρὸς τὰς εἰσαγωγὰς παρατηρεῖται μὲν οὐσιώδης αὐξήσις, συνεπεία κυρίως ἠδξημένων εἰσαγωγῶν κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ὁ προσανατολισμὸς ὅμως πρὸς τὴν Κοινότητα δὲν εἶναι ἔντονος ὅσον εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἐξαγωγῶν καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἴσως ἄσχετον μὲ τὴν σταδιακὴν ἐφαρμογὴν τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως.

Αί συμβάσεις τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἀγκύρας (τὰς παραλληλίζω καίτοι ἡ σύμβασις τῆς Ἀγκύρας, ὡς ἔχει, εἶναι μικροτέρας εὐρύτητος ἀπὸ τῆς τῶν Ἀθηνῶν, πλὴν ὅμως ἀπὸ νομικῆς πλευρᾶς εἶναι τῆς αὐτῆς νομικῆς δυνάμεως καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως), εἶναι συμβάσεις μικτῆς φύσεως (Accords Mixtes), καὶ διαφέρουν βασικῶς τῶν κλασσικῶν συμβάσεων διπλωματικοῦ τύπου.

Ἡ σύμβασις τῶν Ἀθηνῶν, ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1962, ἦτοι ἀπὸ δεκαετίας περίπου, εἶναι μικτῆς φύσεως, διότι ὑπεγράφη ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος, ὡς νομικοῦ προσώπου, ἀλλὰ καὶ ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῶν κατ' ἴδιαν Κρατῶν - μελῶν αὐτῆς. Τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ καὶ τὸ νέον στοιχεῖον, διότι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης δὲν εἶχε ἀκριβῶς ὅλας τὰς ἀρμοδιότητας, ὥστε νὰ παραχωρήσῃ λόγου χάριν οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις ἢ δάνεια πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Κρατῶν - μελῶν. Καὶ εἰς ἄλλους τομεῖς ἐπίσης ὑπερέβη τὰς ἐξουσιοδοτήσεις, ἅς ἐκ τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης εἶχε. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἔπρεπε ἀναγκαιῶς νὰ προσυπογράψουν ἢ νὰ ἐπικυρώσουν μᾶλλον τὴν Συμφωνίαν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὰ Κράτη - μέλη τῆς Ε.Ο.Κ. κερχωρισμένως.

Αἱ μορφαὶ συνεργασίας μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ., εἶναι εἴτε ἐμπορικοῦ τύπου προτιμησιακαὶ εἴτε συμφωνίαι συνδέσεως, ὡς ἐκείνη τοῦ τύπου Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, εἴτε τῆς πλήρους προσχωρήσεως. Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ε.Ο.Κ. ἔχει ἀρμοδιότητα, ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 238 τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης νὰ συνάψῃ παντὸς εἶδους ἀμφοτεροβαρεῖς συνεργασίας μετ' ἄλλων Κρατῶν ἢ καὶ συγκροτημάτων Κρατῶν.

Ἡ Συμφωνία τῶν Ἀθηνῶν ἀποτελεῖ διὰ τὴν Ἑλλάδα ἓνα ἀμφίβολον test. Ἔχει πολλάκις γραφῆ ὅτι ἀποτελεῖ μίαν εἰδικὴν περίπτωσιν (ἀναφέρεται ὡς Test Case) καὶ τοῦτο διότι κατὰ τὴν μεταβατικὴν τῆς περιόδου δοκιμάζεται κατὰ πόσον ἡ ἐξελικτικὴ τῆς πορεία θὰ ἀναβιβάσῃ τὸ οἰκονομικὸν ἐπίπεδον τῆς χώρας καὶ ἐν γένει τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ λαοῦ, ὥστε μετὰ τὴν πάροδον ταύτης νὰ ἐνταχθῆ ἡ Ἑλλάς εἰς τὴν Ε.Ο.Κ., ὡς πλῆρες αὐτῆς μέλος. Τοῦτο βεβαίως ἐξαρτᾶται ἐκ δύο προϋποθέσεων: 1) Ἐκ τοῦ ἐὰν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς θὰ καταβάλλῃ, ὡς ἦδη ἔχει ἀποδείξει μέχρι σήμερον, μίαν μεγάλην προσπάθειαν εἰς μίαν ἄνευ προηγουμένου εὐγενῆ ἀμίλλαν διὰ τὸν ὥραϊον καὶ ἀναγκαῖον αὐτὸν σκοπὸν, ὥστε νὰ ὀλοκληρώσῃ τὴν οἰκονομικὴν του ἐξυγίανσιν καὶ νὰ καταστῆ δυνατόν, μετὰ τὸ πέρασ τῆς μεταβατικῆς περιόδου, νὰ ἐνταχθῆ εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. 2) Ἐκ τῆς κατανοήσεως, ἣν θὰ ἐπιδείξῃ ἡ Ε.Ο.Κ. ἐνισχύουσα τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν εἰς τὴν γιγαντιαίαν του ταύτην προσπάθειαν. Βεβαίως, τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ἔχει ἀρρήκτως συνδέσει καὶ τὰ ἱστορικά του πεπρωμένα καὶ τὰ πολιτιστικά του τοιαῦτα μετὰ τῆς Εὐρώπης γενικώτερον καὶ εἰδικώτερον μετὰ τῶν Κρατῶν-μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ. Διὰ δὲ τῆς Συνθήκης τῶν Ἀθηνῶν προσέδεσε καὶ τὸ οἰκονομικὸν μέλλον του εἰς τὸ ἄρμα τῆς Ε.Ο.Κ. Οὕτως, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ταύτας, ἤρξατο εὐγενῆς ἀγὼν ἀμίλλης ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς περιοχῆς τῆς συνδέσεως.

Αἱ μεγάλαι ἐλπίδες τῆς Ἑλλάδος, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς συνδέσεώς της μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ., ἀρχίζουν νὰ ἐπαληθεύουν, διότι τόσον τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα τοῦ ἐπισήμου Κράτους, ὅσον καὶ ἐκεῖνα τοῦ Ο.Ο.Σ.Α. τῶν Παρισίων, ἀπο-

δεικνύουν ότι πράγματι τὰ τελευταῖα ἰδίως ἔτη τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀνέρχεται ἀλματώδως καὶ ὁ βαθμὸς ἀναπτύξεώς του φέρει τὴν Ἑλλάδα εἰς τὰς πρώτας θέσεις τοῦ πίνακος κρατῶν μὲ ταχύρρυθμον οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν.

Δυστυχῶς ὅμως, ἡ Ε.Ο.Κ. δὲν ἐπέδειξε πλήρη κατανόησιν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἄνω «Test» καὶ δὲν ἐξεπλήρωσεν, εἰς τὸ ἀκέραιον, τὴν ὑποχρέωσιν της, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν δευτέραν τῶν προϋποθέσεων.

Τοῦτο, ἀποδεικνύεται πρῶτον, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι πολλαὶ ἐκ τῶν διατάξεων τῆς Συνθήκης τῶν Ἀθηνῶν δὲν ἔτυχον πιστῆς ἐφαρμογῆς ἐξ ἑμέρους τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ δὴ :

1) Τὸ χρηματοδοτικὸν Πρωτόκολλον 19, ὅπερ ἐπισυνάπτεται εἰς τὴν Συμφωνίαν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἦτο ἐκ τῶν πλέον ἐδερgeticῶν διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς οἰκονομίας τῆς Ἑλλάδος ἔμεινε κατὰ τὸ ἥμισυ περίπου ἀνεργόν, ἥτοι ἡ Ἑλλάς ἀπερρόφησε μόνον τὰ \$ 70.000.000 ἐκ τῶν \$ 125.000.000 ἅτινα θὰ ἔδει νὰ ἀπορροφήσῃ ἐντὸς τῆς πρώτης πενταετίας.

Ἡ ἐναρμόνισις τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδος-Ε.Ο.Κ. ἐπίσης παρέμεινε ἀνεπραγματικῆς ὑλοποιήσεως. Ἐντὸς τῶν τακτῶν προθεσμῶν αὕτη δὲν ἐπραγματοποιήθη καὶ τοῦτο διὰ διαφόρους λόγους: Εἴτε διότι οἱ Ἑξ προέβαλλον ἐκάστοτε ἐπιχειρήματα ὑπὸ διαφόρους προφάσεις, εἴτε διότι ἐκ ἑμέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους ἐγένοντο ὀρισμένα σφάλματα εἰς τὸν χειρισμὸν τοῦ ἰδιάζοντος ζωτικοῦ τούτου διὰ τὴν χώραν θέματος, ἰδίως δὲ διότι δὲν προεβλήθησαν ἐγκαίρως τὰ θέματα ταῦτα. Ἐτι δέ, διὰ νὰ εἴμεθα ἀντικειμενικοὶ καὶ διότι ἐντὸς τῆς Ε.Ο.Κ. ἡ ἐναρμόνισις τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς, εἶχε καθυστερήσει ὑπὲρ τὸ δέον, ὥστε ὅταν ἡ Ἑλλάς ἐπιμόνως ἀπῆτει ἀπὸ τὰ Κράτη-μέλη νὰ συμβάλλουν θετικῶς εἰς τὴν ἐναρμόνισιν τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς, οὗτοι προέβαλλον τὸν ἰσχυρισμὸν λέγοντες ὅτι ἐφόσον μεταξύ των δὲν εἶχον συμφωνήσει ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ποίαν ἀγροτικὴν πολιτικὴν τῆς Ε.Ο.Κ. θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπεκτείνουσαν πρὸς τὸ συνδεδεμένον Κράτος, τὴν Ἑλλάδα.

Ὡς γνωστὸν, ἐντὸς τῆς Ε.Ο.Κ. ἐπικρατοῦν ἐνιαῖαι τιμαὶ ἐπὶ τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων. Αὗται καθορίζονται κατ' ἔτος διὰ κανονισμῶν ἐκδιδομένων ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ ἐφαρμόζονται εἰς ὅλοκληρον τὸν χώρον τῆς Κοινότητος, ἀλλ' οὐχὶ πρὸς τὰ ἔξω. Διὰ τὰς ἐξαγωγὰς τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἐκτὸς τῶν χωρῶν τῶν Ἑξ, ἔχομεν ἐνιαῖας τιμὰς, ἥτοι τὰς τιμὰς τῶν γεωργικῶν προϊόντων ποὺ ἰσχύουσαν κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν των εἰς τὰ σύνορα τῶν χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ. Οὕτω, δυνατόν νὰ ἔχομεν τὸ ἐξῆς φαινόμενον. Ἐὰν γεωργικὸν προϊόν, π.χ. πορτοκάλια ἢ οἶνος, εἰσαγόμενον ἐκ τρίτου κράτους εἰς τὴν Ε.Ο.Κ., κατὰ τὴν εἰσδὸν του εἰς τὰ σύνορα αὐτῆς ἔχει τιμὴν κατωτέραν ἐκείνης, ἥτις ἔχει ἐπιβληθῆ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ε.Ο.Κ., αὕτη ἐπιβάλλει τὴν λεγομένην ἀντισταθμιστικὴν εἰσφορὰν. Ἡ Κοινότης ἔχει ἐπιβάλει κατ' ἐπανάληψιν ἀντισταθμιστικὴν εἰσφορὰν εἰς ἐξαγωγήμα ἑλληνικὰ προϊόντα κατὰ παράβασιν ρητῶν διατάξεων τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν, αἱ ὁποῖαι ρυθμίζουν τὸ θέμα τοῦτο. Ἡ Ε.Ο.Κ. πολλὰκις παρενόμησεν εἰς τὸ θέμα τοῦτο, ἐπιβάλλουσα ἀντισταθμιστικὴν εἰσφορὰν τόσον εἰς τὸ ἐλαιόλαδον, ὅσον εἰς τὰ πορτοκάλια τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1969.

Προσφάτως δὲ ἐπέβαλλεν ἀντισταθμιστικὴν εἰσφορὰν ἐπὶ τῶν ροδακίνων καὶ ἐπὶ τῶν οἴνων. Ἡ τελευταία αὕτη περίπτωσης δύνανται νὰ παρατηρήσῃ κανεὶς ὅτι ἀποτελεῖ μίαν κατάφορον παραβίασιν τῆς Συμφωνίας ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Κ. Τὸ ζήτημα τοῦτο ρυθμίζεται σαφέστατα ὑπὸ τοῦ Πρωτοκόλλου 14, ὅπερ ἐπεσυνάφη εἰς τὴν Συμφωνίαν τῶν Ἀθηνῶν, μὲ ποσοστώσεις καὶ ἐλευθέραν ἄνευ δασμῶν εἰσαγωγὴν ὀρισμένων ποσοτήτων οἴνου πρὸς τὰς χώρας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Κατὰ συνέπειαν, ἡ Ε.Ο.Κ., οὐδὲν δικαίωμα εἶχε νὰ ἐπιβάλλῃ ἀντισταθμιστικὴν εἰσφορὰν εἰς τοὺς εἰσαγομένους εἰς αὐτὴν ἑλληνικοὺς οἴνους.

Βεβαίως, ἔναντι ὄλων αὐτῶν τῶν καταφόρων παρανομιῶν τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ τῆς μὴ πιστῆς τηρήσεως ὑπ' αὐτῆς τῶν σαφῶν διατάξεων τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν, ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος εἶναι πολὺ λεπτή. Σημειοῦται πάντως ὅτι ὑπάρχει τὸ ἄρθρον 67 τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν, ὅπερ προβλέπει τὴν κίνησιν μιᾶς ἐννόμου διαδικασίας ἐνώπιον Διαιτητικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ καὶ ἐνώπιον τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου, ἐδρεύοντος εἰς Λουξεμβούργον, ὥστε νὰ ζητήσῃ ἡ χώρα μας τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων τῆς.

Κατὰ τὴν παροῦσαν φάσιν, ἂν εἶναι τοῦτο σκόπιμον καὶ ἐνδεδειγμένον ἀποτελεῖ θέμα κυβερνητικῆς πολιτικῆς. Δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ Ἑλλὰς τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 67, ἂν φυσικὰ ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς μέλλοντος δὲν λυθῇ ὀριστικῶς τὸ θέμα τῆς παρανόμου ἐπιβολῆς ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Κ. ἀντισταθμιστικῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Ἐν ἑτερον θέμα, ἔχον ἰδιαίχους σημασίαν διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅπερ δὲν ὠλοκληρώθη παρὰ τὴν σαφὴν ὑποχρέωσιν τῆς Ε.Ο.Κ., εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῶν προγραμμάτων τεχνικῆς βοήθειας ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν εἰς τὰς χώρας τῆς Ε.Ο.Κ. Σήμερον, ὡς εἶναι γνωστόν, εὐρίσκονται περὶ τὰς 250.000 Ἑλλήνων ἐργατῶν ἐν Γερμανίᾳ καὶ περὶ τὰς 40.000 εἰς τὰ λοιπὰ κράτη τῆς Ε.Ο.Κ. Ἑλάχιστα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἔχουν μέχρι σήμερον πραγματοποιηθῆ. Τὸ δὲ σχετικὸν αἴτημα τῆς Ἑλλάδος εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ Συμβουλίου Συνδέσεως, τοῦ ἀνωτάτου ὀργάνου διὰ τὰς σχέσεις Ἑλλάδος-Ε.Ο.Κ. παραμένον ἐκεῖ ἀπὸ τοῦ 1964.

Ὅμοίως, χρονοδιαγράμματα ἀναφορικῶς μὲ τὴν σταδιακὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, περὶ σταδιακῆς διευθετήσεως τῶν μονοπωλίων, περὶ προσεγγίσεως τῶν νομοθεσιῶν, περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ δικαιώματος ἐγκαταστάσεως καὶ ἐλευθέρως παροχῆς ὑπηρεσιῶν κ.λ.π. δὲν ἔχουν προταθῆ ἀλλ' οὐδὲ ἔχουν μελετηθῆ ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Πάντα ταῦτα, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν διατάξεων τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν, ἐλέγχονται ὡς παραβάσεις τῆς Ε.Ο.Κ., τῆς ὁποίας ἡ ἄρνητικὴ στάσις, ἔναντι τῆς Ἑλλάδος, εἶναι ὁμολογουμένως ἀπαράδεκτος.

Πολλάκις, ὑπὸ διαφόρων Κρατῶν-μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ. προβάλλεται τὸ ἐπιχείρημα ὅτι, ἐφ' ὅσον εἰς ἓνα ὀρισμένον τομέα ἐν θέμα δὲν ἔχει λυθῆ δι' αὐτὰ ταῦτα τὰ Κράτη-μέλη, δὲν δύνανται νὰ ρυθμισθῇ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἔστω καὶ ἂν τοῦτο προβλέπεται ὑπὸ τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν.

Πλὴν, ἡ θέσις αὕτη εἶναι λίαν ἐξεζητημένη καὶ τολμηρά, ὀδηγεῖ δὲ εὐθέως εἰς τὴν ἐπίδιωξιν τῆς μειώσεως τῆς νομικῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῆς Συμφω-

νίας. Τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο (προβαλλόμενον κυρίως ὑπὸ τῆς Ἰταλίας) ἐξηγεῖται λόγῳ τῆς ἠδξημένης ἀνταγωνιστικότητος ὀρισμένων ὁμοειδῶν γεωργικῶν προϊόντων μας εἰς τὰ πλαίσια τῆς περιοχῆς τῆς Κοινότητος. Βεβαίως δέον νὰ μὴ υπερβάλλωμεν καθ' ὅτι ἡ Ἑλλάς ὑπολείπεται εἰς πολλοὺς τομεῖς ἐναντι τῶν προϊόντων τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ φυσικὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναδιοργανωθῇ τὸ ἐξωτερικόν τῆς ἐμπορίου καὶ ἐν γένει νὰ βελτιώσῃ τὰ ἐξαγωγίμα προϊόντα τῆς, ἀπὸ πλευρᾶς κόστους καὶ ποιότητος. Συγκεκριμένως, ἡ ποιότης ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέραν προσοχὴν καὶ δέον νὰ ἀντιμετωπισθῇ μετὰ σοβαρότητος τὸ ζήτημα τοῦτο. Γενικῶς, δέον νὰ καθορισθῇ βιομηχανικὴ καὶ γεωργικὴ πολιτικὴ in Globo, ὥστε ἀναλόγως τῶν Ἑλληνικῶν δυνατοτήτων νὰ ἐπιτευχθῇ ἢ εἰς τὸ «Optimum» ἀπόδοσις τοῦ ἐξαγωγικοῦ μας ἐμπορίου.

Τελειώνοντας, φρονοῦμεν ὅτι ἐὰν συνεχισθῇ τὸ τραινάρισμα περὶ τὴν πιστὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὄρων τῆς συμφωνίας Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ. καὶ πέραν τῆς διαρρυσάσης ἤδη 10ετίας, πλὴν τῆς θέσεως εἰς κίνησιν τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ἄρθρου 67 διὰ τὴν ἔννομον προστασίαν τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων, ἐπιβάλλεται ἡ μελέτη ἐνὸς νέου processus διὰ τὴν ἔνταξιν μας εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν ὡς πλήρους πλέον μέλους, δηλαδὴ δέον ὅπως υἱοθετηθῇ τὸ κείμενον (ἐκ τοῦ ὁποίου προέρχονται δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις) τῆς συνθήκης τῆς Ρώμης ἀλλὰ συγχρόνως νὰ ζητηθῇ καὶ μία μεταβατικὴ περίοδος ἐκ μέρους τῆς ἑλληνικῆς θέσεως, ὥστε νὰ προστατεύωνται, κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης, ὀρισμένοι ἀδύνατοι τομεῖς τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

IV. ΑΚΕΡΑΙΑ Η ΕΥΘΥΝΗ ΕΝΟΣ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ - ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ. ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΥΤΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἑλλάς ἀνήκουσα εἰς τὴν χορείαν τῶν ἀνεξαρτήτων καὶ αὐτονόμων Κρατῶν, δρᾷ καὶ ἐνεργεῖ ὅπως νομίζει προσφορώτερον διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἔθνικῶν συμφερόντων ὧν ἐτάχθη φρουρός, τηροῦσα ἐν ταυτῷ ἀπαρεγκλίτως τὰς διεθνεῖς τῆς ὑποχρεώσεις. Ἐνέργειαι ἐπιχειρούμεναι ἢ ὑπαγορευόμεναι ὑπὸ Τρίτου Κράτους ἢ Διεθνούς τινος Ὄργανισμοῦ (ταῦτα ἐν ὄψει καὶ τῶν δηλώσεων τοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Κ. κ. Mansholt) ἀποτελοῦν ἀθέμιτον παρέμβασιν κατὰ τὸ Διεθνὲς Δίκαιον, προσβάλλουσαι τὴν αὐτονομίαν τῆς ἀνεξαρτήτου πολιτειακῆς ὄντοτητος τῆς Χώρας.

Ἡ Ἑλλάς διὰ τῆς συνδέσεώς της μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. οὐδόλως κατέστη Κράτος «ὑπεξούσιον» πολιτείας ἢ ὁμοσπονδιακῆς τινος ἐνώσεως.

Ἡ ἐρμαφρόδιτος κατάστασις ἢ κρατοῦσα ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς Συμφωνίας Συνδέσεως, ἐγκαινισθεῖσα ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Κ., καὶ σονισταμένη εἰς τὴν μερικὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν, εἶναι παντάπασιν ἀπαράδεκτος καὶ ἐλέγχεται καθ' ὅλοκληρίαν παράνομος.

Ἡμεῖς ὁσάκις μᾶς ἐδόθη ἢ εὐκαιρία διευτώσαμεν τὴν ἄποψιν ὅτι διὰ δικαιώματα παραβιαζόμενα ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Κ. ἢ Ἑλλάς

ᾧ φείλε νά προσφύγη εἰς τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον χρησιμοποιοῦσα οὕτως ἓνα δυναμικώτερον χειρισμὸν.

Ἀπαιτεῖται περαιτέρω σοβαρὰ προσοχὴ τῶν πολλῶν ἁρμοδίων ἐν Ἑλλάδι οἱ ὅποιοι χειρίζονται τὰ θέματα τῶν σχέσεων μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ., ὥστε ἡ ἀχρησία ἐν τῇ ἀσκήσει δικαιωμάτων τῆς Χώρας, νά μὴ ἐκληφθῇ ὡς σιωπηρὰ παραίτησις τῶν κεκτημένων ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς Συνδέσεως. Ἡ συνέχισις τῆς σιωπῆς ἢ ἡ ἀνοχὴ τῶν παραβιάσεων δύναται ἐνδεχομένως νά δημιουργήσῃ σύγχυσιν καὶ ἴσως νά ἐκληφθῇ μακροπροθέσμως ὡς συνεπαγομένη ἀπώλειαν συμβατικῶν δικαιωμάτων.

Ἡ Συμφωνία Συνδέσεως κυρωθεῖσα ἐν Ἑλλάδι διὰ τοῦ Ν. 4226/1962 ἐφαρμόζεται ἔκτοτε ὡς Νόμος τοῦ Κράτους. Ἡ αὐτὴ συμφωνία ὑπογραφεῖσα ὑπὸ τῆς Κοινότητος καὶ κεχωρισμένως ὑπὸ τῶν Ἐξ Κρατῶν αὐτῆς ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχὺν εἰς τὰς ἐσωτερικὰς τούτων ἐννόμους τάξεις ἐφ' ὅσον ἐπεκυρώθη διὰ νόμου, συμφώνως τῇ συνταγματικῇ τάξει τῶν κρατῶν, Γαλλίας, Γερμανίας, Ἰταλίας, Βελγίου, Λουξεμβούργου, Ὁλλανδίας, μετατραπεῖσα εἰς ἔθνικὸν αὐτῶν δίκαιον.

Ἡ Συμφωνία τῆς Συνδέσεως Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ. εἶναι συνθήκη συμβόλαιον καὶ περιέχει δηλώσεις εἰς ἃς ἀντισταθμίζονται παροχαὶ καὶ ἀντιπαροχαί. Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 75 αὐτῆς, ἐκυρώθη ὑπὸ τῶν ὑπογραψάντων ταύτην Ἐξ Κρατῶν - μελῶν, συμφώνως πρὸς τοὺς οἰκείους αὐτῶν συνταγματικούς κανόνας καὶ ἐγκύρως συνωμολογήθη ὡς πρὸς τὴν Κοινότητα δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐξ Ὑπουργῶν Συμβουλίου. Ἄλλαις λέξεσι, ἢ ἐν λόγῳ συμφωνία τῆς Συνδέσεως κατηρτίσθη μετὰξὺ Ἑλλάδος καὶ Κοινότητος ὡς καὶ Ἑλλάδος καὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν Κρατῶν - μελῶν αὐτῆς, ἐφ' ᾧ καὶ φέρει διακεκριμένως τὰς ὑπογραφὰς τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῶν Ἐξ Κρατῶν - μελῶν, τῆς Κοινότητος καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἐπικύρωσις τῆς Συμφωνίας καὶ ὑπὸ τῶν Κρατῶν - μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ., γενομένη κατὰ τὸ ἰσχὺν συνταγματικὸν καθεστὼς ἐνὸς ἐκάστου, δεσμεύει ταῦτα διεθνῶς ἔναντι τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἐπικύρωσις ὀριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος καλύπτουσα ὀλόκληρον τὸ κείμενον τῆς Συμφωνίας καὶ οὕσα ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιφυλάξεως, εἶναι ἢ πρᾶξις τῆς εἰς ὀλόκληρον εὐθύνης τῶν Κρατῶν τούτων.

Ἡ ἀκολουθηθεῖσα διαδικασία, ἐδρεώνουσα κατὰ τρόπον ἀπόλυτον τὴν συν-ὑπαρξιν δύο φορέων ἁρμοδιότητος καὶ εὐθύνης, προσδίδει εἰς τὴν Συμφωνίαν κατὰ τρόπον σαφῆ τὸν χαρακτήρα τῆς «Μικτῆς Συμβάσεως» (ὡς ἀναπτύσσεται διὰ μακρῶν εἰς σύγγραμμα Thanassoulia - Torrelli, Βρυξέλλαι 1967) μὲ τὰς κατωτέρω συνεπειάς :

α) Δημιουργεῖ συνευθύνην διὰ τὴν καλὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως. Οὕτω τὰ ὑπογράψαντα μετὰ τῆς Κοινότητος Κράτη - μέλη αὐτῆς κεχωρισμένως εὐθύνονται εἰς ὀλόκληρον διὰ τὰς ἐκ ταύτης ἀπορροεῦσας ὑποχρεώσεις.

β) Τὰ Κράτη - μέλη τῆς Ε.Ο.Κ., διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς Συμφωνίας ὑποχρεώσεων, ὑπεισέρχονται ὡς ἐγγυηταὶ ἐν ἑκάστῳ κεχωρισμένως.

V. ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΕΚ ΤΗΣ ΜΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

Ὁ ὑπέρτατος νόμος τῶν διεθνῶν σχέσεων εἶναι ἡ ἀρχὴ *Pacta sunt Servanda*, «τὰ ἐλευθέρως συμπεφωνημένα δεόν νὰ ᾧσι σεβαστά», ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει τὸ οἰκονομικὸν ἢ τὸ πολιτικὸν συμφέρον ἐνὸς ἢ πλειόνων κρατῶν δύναται νὰ ὑπερισχύσῃ τῆς διεθνoῦς ἐννόμου τάξεως, ὡς συμβαίνει εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν σημερινῶν σχέσεων Ἑλλάδος Ε.Ο.Κ. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπαναβίωσῃ ἡ ἀρχὴ τοῦ *Bismarck* καθ' ἣν ἡ τήρησις τῆς συνθήκης τελεῖ ὑπὸ αἵρεσιν, παύει δὲ ἰσχύουσα εὐθὺς ὡς τὸ ἐπιβάλλει ὁ ἀγὼν τῆς ἐπιβιώσεως. Κάθε σύμφωνον ἔλεγεν ὁ *Bismarck* περιέχει τὴν σχέσιν «ἰπέυς πρὸς ἵππον».

Ἡ Συμφωνία τῆς Συνδέσεως δημιουργοῦσα ὑποχρεώσεις μονίμου χαρακτήρος, οὕσα συνθήκη - νόμος, δὲν ἐξαντλεῖ τὸ περιεχόμενόν της παρὰ διὰ σειρᾶς παροχῶν ἢ κατ' ἐξακολουθήσιν ἐνεργειῶν.

Ἐν τῇ Συμφωνίᾳ Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ., οὐδεμία διαλυτικὴ ρήτρα περιελήφθη καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αἱ ἀπορρέουσαι ἐξ αὐτῆς δὲν ἐξηρτήθησαν ἐκ γεγονότος τινὸς μέλλοντος καὶ ἀβεβαιοῦ ἢ ἄλλης διαλυτικῆς τινος αἰρέσεως. Κατὰ τρόπον γενικόν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 215 «ἢ συμβατικὴ εὐθὺν τῆς Κοινότητος διέπεται ὑπὸ τοῦ ἐφαρμοστέου εἰς τὸ συμβόλαιον δίκαιον» καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 215 ἢ Κοινότητος, ἐκ ζημιωγόνων ἐνεργειῶν της, δεόν νὰ ἐπανορθῶνῃ συμφώνως πρὸς τὰς κοινὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου τῶν Κρατῶν - μελῶν αὐτῆς.

Ἡ ἀρχὴ τῆς μὴ ἐπεμβάσεως «*par in parem non habet imperium*», δὲν θεμελιώνει νομικὸν τίτλον ἐρειδόμενον εἰς τὰς διατάξεις τῆς Συμφωνίας συνδέσεως. Ἡ στάσις τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι παράνομος ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται νόμιμος τίτλος καὶ ἐξυπηρετεῖ ἀπλῶς καὶ μονομερῶς συμφέροντα οἰκονομικὰ ἢ πολιτικὰ τῆς Ε.Ο.Κ. ἢ τῶν ἐπὶ μέρος αὐτῆς Κρατῶν - μελῶν.

Ἄν ὑπάρχῃ ἀμφισβήτησις τις περὶ τὴν ὀρθὴν ἐρμηνείαν διατάξεων τινῶν τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν οὐδεὶς πλὴν τῆς ἀρμοδίας δικαιοδοτικῆς ἀρχῆς δύναται μονομερῶς νὰ ἐρμηνεύῃ ἢ νὰ ἐφαρμόξῃ κατὰ τὸ δοκοῦν ταύτας ἢ νὰ μὴ τὰς ἐφαρμόξῃ παντελῶς, ὡς συμβαίνει τελευταίως κυρίως.

Οὕτω εἰς τὴν ὑπὸ ἐλεγχον περίπτωσιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Συμφωνίας Συνδέσεως διαπιστοῦται σαφῶς μονομερῆς ἄρνησις ἐκτελέσεως, μερικῆς ἢ ὀλικῆς, τῆς ἐν λόγῳ συμφωνίας, ἐκ μέρος τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ τῶν Κρατῶν - μελῶν αὐτῆς, ἥτις δύναται νὰ παράγῃ τὰ ἐξῆς ἔννομα ἀποτελέσματα :

1) Δικαίωμα προσφυγῆς τῆς Ἑλλάδος συμφώνως τῇ διαδικασίᾳ τῇ προβλεπομένῃ ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς Συμφωνίας. Διπλωματικὴν ὁδὸν ἐπιλύσεως διαφορῶν ἀναφρομένων εἰς τὰ πλαίσια Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ. συνιστᾷ τὸ Συμβούλιον Συνδέσεως κατὰ τὰ ὀριζόμενα ἐν ἄρθρῳ 67 τῆς Συμφωνίας. Ὡς θέλει ἐκτεθῆ κατωτέρω τὸ Συμβούλιον τῆς Συνδέσεως δύναται νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ὑποβολὴν τῆς διαφορᾶς ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων ἢ οἰουδήποτε ἄλλου ὑφισταμένου δικαιοδοτικοῦ ὄργανου.

2) Τὸ παρασπονδεῖσαν μέρος κηρύσσεται διεθνῶς ὑπεύθυνον. Ὁ παραβιάζων διεθνή συμφωνίαν ἀναιτιολογητῶς, ἀθετεῖ ἀφ' ἐνὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν ἐναντι τοῦ ἀντισυμβαλλομένου

του, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀμοτεροβαροῦς συμβάσεως, ἀλλὰ καὶ θίγει τὴν διεθνή κοινότητα, παραβιάζων τὸν βασικὸν κανόνα *pacta sunt servanda* διαπραγμάτων οὕτως ἀδίκημα καθ' ὅλοκλήρου τῆς Διεθνοῦς Ἐννόμου Τάξεως καθ' ὅτι ὁ παραβιασθεὶς κανὼν εἶναι ἀναγκαστικὸς Διεθνοῦς Δικαίου «*jus gentium cogens*».

Οὐδὲν τῶν Κρατῶν - μελῶν ἢ ἡ Κοινότης ἔχουν δικαίωμα νὰ ἀποστοῦν τῶν ὅσων συνεφωνήθησαν καὶ ὑπεγράφησαν εἰς τὰ πλαίσια τῆς διεθνοῦς Συμφωνίας Συνδέσεως Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ.

Ἐν συμπεράσματι μὲ ἀστηρὰν ἀντικειμενικότητα διατυπώνομεν τὰς ἀπόψεις μας καὶ τασσόμεθα ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τῶν κάτωθι θέσεων :

1) Ἡ προσκαίρως ἱκανοποιούσα τὴν Ἑλλάδα λύσις, χάριν τῆς κακῶς ἐννοουμένης σκοπιμότητος, δέον νὰ ἐγκαταληφθῇ ὡς τακτικὴ ἀνήκουσα εἰς τὸ παρελθόν.

2) Τὰ συμπεφωνημένα μεταξὺ Ἑλλάδος, Κοινότητος καὶ Κρατῶν - μελῶν αὐτῆς, δέον νὰ ᾧσι σεβαστά. Νὰ ὑποχρεωθοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κανόνων τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου καὶ τῆς Συμφωνίας Συνδέσεως νὰ ἐκπληρώσουν πιστῶς τὰς ὑποχρεώσεις τῶν τὰ Κράτη - μέλη τῆς Ε.Ο.Κ.

3) Τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον δέον νὰ λάβῃ πλέον τὸν λόγον διὰ προσφυγῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς αὐτό, συμφώνως πρὸς τὴν διαδικασίαν τοῦ ἀρθροῦ 67 τῆς Συμφωνίας Συνδέσεως.

4) Προσφυγὴ δύναται νὰ θεμελιωθῇ εὐθέως καὶ καθ' ἐνὸς τῶν Κρατῶν - μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ. διὰ τὰς παραβάσεις τῆς Κοινότητος συμφώνως πρὸς τὴν κρατοῦσαν θεωρίαν τῶν «μικτῶν συμβάσεων». (Ἴδετε ἔργον μας δημοσιευθὲν ἐν Βρυξέλλαις 1967).

Αἱ ἀνωτέρω θέσεις μας θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι θὰ τύχουν τῆς δεοῦσης προσοχῆς ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων φορέων τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας διότι ἀπεικονίζουν τὴν κατάστασιν νομικῶς θεμελιωμένην.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Rueff, Villey, Allais κ.ἄ. *Le Marché Commun et ses problèmes*, Ἐκδ. *Revue d'Économie Politique*, Paris, 1958.
- Dehousse, Pescatore, Vander Haegen κ.ἄ. *Les aspects juridiques du Marché Commun*, Liege 1958.
- A. H. Robertson : *Legal problems of Europe integration*, RCADI 1957, σ. 109 ἐπ.
- Batiffol, Chretien, Desbois κ.ἄ. *Les problèmes juridiques et économiques du Marché Commun* (Collegue des Facultés de Droit, Lille), Paris, 1960.
- Wohlfarth - Everling - Glaesner - Sprung : *Die Europäische Wirtschaftsgemeinschaft Kommentar zum Vertrag*, Berlin - Frankfurt, 1960.
- Thanassoulis - Torelli : *L' Accord d'association entre la C.E.E. et la Grèce*, Bruxelles, 1967.

Commission des C.E., 5ème Rapport général sur l'activité des Communautés 1971,
Bruxelles - Luxembourg, Φεβρουάριος 1972.

Θανασούλια Α. : α) Contenu et limites du champ du droit d'établissement dans la
C.E.E. (Strasbourg 1963), β) 'Η κοινή γεωργική πολιτική τής Ε.Ο.Κ. και ο μηχανισμός
τής αντισταθμιστικής εισφοράς εις τὰς σχέσεις 'Ελλάδος - Ε.Ο.Κ., (εις Σπουδαί, τευχ.
2, 1971), γ) 'Η εύθνη Κρατῶν τής Ε.Ο.Κ ἔναντι τής 'Ελλάδος, 'Ακρόπολις 22 7.72
καὶ 'Εξπρές 23.7.72.

ΑΡΧΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ 1921 - 1970

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ε. ΚΑΛΙΤΣΟΥΝΑΚΗ

Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΤΕΡΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

50 ΤΟΜΟΙ ΔΕΜΕΝΟΙ ΜΕ ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ ΕΤΩΝ, ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΛΗΣ

Τὸ Εύρετήριον "Υλης καθοδηγεῖ ποικιλοτρόπως πρὸς
πλήρη γνωσιολογίαν πάσης οικονομικῆς ἐννοίας καὶ
προσανατολίζει πρὸς τὴν διεθνή βιβλιογραφίαν.
'Απαραίτητον διὰ βοήθημα καὶ τεκμηρίωσιν πάσης
οικονομικῆς ἐργασίας.

ΤΙΜΗ : ΔΡΧ. 3.000

Διὰ σπουδαστὰς καὶ ὑπαλλήλους ἔκπτωσις καὶ μὲ δόσεις

ΓΡΑΦΕΙΑ : Πανεπιστημίου 42, 'Αθήναι

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 616-997